

Hållbarhetsförvaltningen

Upprättare Marie Nordmark

[Regionens revisorer]

Svar på revisionsrapport - Granskning av kollektivtrafiken

Kollektivtrafiken i Region Gävleborg bedrivs under namnet X-trafik och den nämnd som är politiskt ansvarig för verksamhetsområdet är Hållbarhetsnämnden.

Regionens revisorer har genomfört en granskning av kollektivtrafiken och den övergripande revisionsfrågan var om Hållbarhetsnämnden har en ändamålsenlig styrning och kontroll av kollektivtrafikverksamheten.

Utifrån genomförd granskning lämnar revisorerna följande rekommendationer till Hållbarhetsnämnden:

- Öka möjligheten till oberoende mätning och bedömning av måluppfyllelsen av de mål som anges i Hållbarhetsnämndens årsplan.
- Införa rutiner för återrapportering till nämnden av internkontroll och riskanalys.
- Säkerställ att aktörer och entreprenörer har tydliga uppdrag och löser dem så att helheten fungerar.
- Fortsätt arbeta utifrån de nya kommunaktionsrutinerna för att förbättra kommunikationen till resenärerna.

Kommentarer

Hållbarhetsnämnden lämnar följande kommentarer till revisionsrapporten.

Verksamheten har flera styrdokument att förhålla sig till som har en koppling till varandra. Dokumenten innefattar långsiktiga effektmål, kortsiktiga mål och de aktiviteter verksamheten planerar genomföra för att nå de politiska viljeinriktningarna. Utöver detta finns även information om när rapportering till nämnd ska ske.

Det pågår en kontinuerlig dialog mellan förvaltningens stab och Hållbarhetsnämnden, bland annat i syfte av att säkerställa en ändamålsenlig styrning och uppföljning av verksamheten. Som revisionen tillstår sker en löpande uppföljning av måluppfyllelse genom bland annat mätbara indikatorer, som även redovisas i nämnden och i den kontinuerliga dialogen mellan förvaltningen och politiken. Nämnden nyttjar till viss del idag oberoende mätningar i form av resvane- och marknadsundersökningar inom kollektivtrafiken.

Från och med 2019 kommer internkontrollplan med riskanalys att rapporteras till hållbarhetsnämnden. Uppföljning av internkontrollplan sker kvartalsvis.

Med många aktörer och avtal är det ofrånkomligt att det krävs en ständig dialog för att tydliggöra uppdragen och tolka avtalen. Under de senaste två åren har flera möten genomförts i olika konstellationer mellan aktörerna ovan angående tolkning av avtal, roller och förväntningar. Inom flera delområden fungerar också roller, ansvar och arbetsprocesser mycket bättre idag än för 1-2 år sedan.

Inom andra delområden är lösningar på gång, exempelvis;

- Ersättningstrafik: Nobina och Tågkompaniet har efter påtalan från Region Gävleborg arbetat igenom sina processer och beslutsstöd angående ersättningstrafik. Idag fungerar ersättningstrafiken riktigt bra.
- Daglig styrning på fordonsverkstan: Euromaint och Tågkompaniet har gemensamma dagliga planeringsmöten för att prioritera vilket underhåll som ger förutsättning för minst påverkan i trafiken.
- Färdiga lösningar för prioritering av trafik: Region Gävleborg och Tågkompaniet har tagit fram färdiga lösningar för hur trafik prioriteras och ersätts vid avsaknad av ett eller flera fordon.
- Hjul: Transitio har idag bättre organisation och rutiner för omsättning av hjul, vilket ska leda till att ställtiden vid hjulbyten minskar. Tågkompaniet har idag avtal med tre hjulsvarvar jämfört en fungerande hjulsvarv under 2018. Tågkompaniet och Region Gävleborg är överens om att svarva hjulen i förebyggande syfte två ggr per år, enligt en modell som visat sig vara framgångsrik hos Norrtåg.
- Transitios roll som fordonsförvaltare: Transitio har som ägare av en mycket stor fordonsflotta en unik position. Region Gävleborg lyfter i alla sammanhang fördelarna med att Transitio tar en mer aktiv roll i t ex driftuppföljning, systemstöd, analys på "flottnivå", tillgång till komponenter/reservdelar, modernisering av fordonsflottor med syfte att förbättra dess tillförlitlighet. Region Gävleborg tar initiativ till viktiga avstämningar mellan Transitio, Tågkompaniet och Euromaint. Transitio ska nu rekrytera för obsoletbevakning och planering.

Även när det gäller kommunikation inom tågtrafik är det flera aktörer som behöver samverka. Region Gävleborg, Tågkompaniet och Trafikverket har arbetat igenom roller, processer och teknikstöd.

- Störningssamordnare: Region Gävleborg har numer utsedda störningssamordnare, som har till uppgift att fånga in störningar och

lösningar från Trafikföretagen och informera om dem på hemsidan, i appen och till kollegorna i kundtjänst. Vid större störningar används kommunikatorerna och trafikradion.

- Trafikupplysning natt: Region Gävleborg har tidigare haft bland annat trafikupplysning och uppdatering av hemsida klockan 06.00-22.00. Nu finns ett avtal med Västernorrland som sköter trafikupplysning och uppdatering av trafikinformation nattetid.
- Förbättrade processer mellan Tågkompaniet och Trafikverket: Region Gävleborg har tagit initiativ till träffar mellan Tågkompaniet och Trafikverket, där de har uppdaterat sina arbetsprocesser för information vid både planerade trafikstörningar och akuta trafikstörningar. Tågkompaniet har också förstärkt sin organisation kopplat till trafikledning och kommunikation.

Hållbarhetsnämnden

Fredrik Åberg Jönsson (V)
Ordförande

Marie Nordmark
Avdelningschef, X-trafik